

మొదటి 3-వ వారము
శ్రీ దుర్గా కళామందిరము,
బెజవాడ.
11-10-40 శుక్రవారం
మొదలు
ఇందిరావారి క్రొత్త తెలుగు టాకీస్ లు
“ఇల్లాలు”

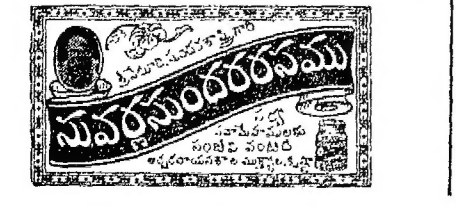
మిస్టర్ డిమామహేశ్వర్, ‘సీతా’ తి
రావు, రాజేశ్వరరావు, మిస్ కాంచన
మాల, లక్ష్మీరాజ్యం, బాలనరస్వతి,
వరలక్ష్మి వగైరా.

అమ్మకము
పాకకు బురుగు సూచిస్తున్నది. “అమ్మ”
సరకులనే వాడును. “ఏ. పి. పి.” బ్రాండు
టుబాకో ఫర్మను మైర్ గ్రీన్స్ కొనుగడు.
తక్కువ ఖరీదులో యెక్కువ వ్యాధిమైవి
మీకు వలయు వాటికి శేషి బ్రాన్స్ కనుగొనుదు.
ద్వీఆంధ్ర ప్రొవిన్షియల్
పాటర్స్ లిమిటెడ్.,
కా. జే. పల్లి. (via) బెజవాడ.

తెండరు నోటీసు
1940-41 సంవత్సరమునకు గుంటూరు జిల్లా
జోడ్డుకు వానికి సంబంధించిన ఆఫీసులకు
కొరతలసిద్ధిపెట్టవలసి సామానుల సప్లయిగాను
సీల్ చేయబడిన తెండరు 1940-41 సంవత్సరము
జూలై 24-న లేడి సాయంత్రము 4 గంటల
వరకు గుంటూరు జిల్లా జోడ్డు ఆఫీసులో ఉదయ
జోడ్డు ప్రెసిడెంటుగారివలన తీసికొనబడును.
తెండరు మరతుల్యైతే రా దినములను వలయు
వాడు దరఖాస్తుచేసి తెలిసికొనవచ్చును.
గుంటూరు (Sd.) కె. చంద్రమౌళి,
జిల్లా జోడ్డు ఆఫీసు, గుంటూరు జిల్లా జోడ్డు
4-10-1940. ప్రెసిడెంటు.

తెండరు
మద్రాసు కార్పొరేషను
వాటర్ పర్మిట్ డిపార్టుమెంటు
1. 820 సంవత్సర రాట్ అయిరక్ మరయు
కార్డు అయిరక్ మిలర్ తలుపులు మైజుల
వారిగా సప్లయ చేయబడుతున్న మద్రాసు కార్పొ
రేషన్ కమిషనరుగారిచే 1940-41 సంవత్సరము
నవంబరు 6-న లేడి బుధవారము మధ్యాహ్నము
3 గంటలవరకు సీల్ కట్టడానికి తెండరు తీసికొని
బడును.
2. మద్రాసు కార్పొరేషన్ వాటర్ పర్మిట్
యంజనీయరు గారివద్ద పెట్టు 1-కి రు. 2/- ల
వంతున నగదు చెల్లించి, తెండరు ఫారములు,
కంట్రాక్టు స్పెసిఫికేషన్లు, మరతులు ప్రతులు
తీసికొనవచ్చును. సదుద్దేశము తిరిగి వాడును
య్యవలెదు. అట్టి అమ్మ ఫారములలో పంపిన
తెండరు మాత్రమే విధానించబడును.
3. కార్పొరేషన్ ప్రెజిడెంట్ ముందుగా
రు. 800/- లు చెల్లించి ఆంధ్ర రీటైన్ ప్రతి
తెండరుతో జతపరచి పంపవలెను. తీసికొనుటకు
తెండరు విచారించబడును. తెండరులు తెరచి
కాటబడున గడు గాని, చెక్కులు గాని
అంగీకరింపబడవు.
మద్రాసు కార్పొరేషన్, ఓ. పుల్లారెడ్డి,
ప్రెజిడెంట్, 10-10-1940. కమిషనరు.

రోజాపుష్ప లేప్ యము
మధురమయినది. మలబద్ధ
యను ఖండించుటలో
అమోఘమైనది. ఆకర్షణ, గర్భ వాయువు, మూల
వ్యాధి, మొదలగు వాటిని హరించి కాలబలశీలము
ను చక్కగా కలిగించును. 15 ముల ద్రవ్యము రు. 0.10-0
వి. పి. రాజ్ ప్రత్యేకము.
(4) పి. సి. పి. అండ్ కంపెనీ,
అయ్యవరపురాం - పెరిశే - ముద్దూరుల్లా.

ప్రేమగీత

ప్రేమగీత

ఆటలు పాటలు

అది విశ్వమోహిని

విశిష్టత

- ★ లలిత
- ★ వై. వి. రావు
- ★ శ్రీధర
- ★ రాజరత్నం
- ★ నాగయ్య

వీరందరూ అద్భుతాభి నయంతో
మనోమోహన గానంతో
మిమ్మల్ని తృప్తిపరుస్తారు;
సంతృప్తిపరుస్తారు.

జగత్తు లీలలను చిత్ర విచిత్ర
రీతులలో న హ జ ధోరణిలో
చూపడమే జగదీశ్ ఫిలిమువారి
ప్రయత్నం.
ఆ సత్ప్రయత్నం సఫలతపొందిన
దని మీరే గ్రహిస్తారు.

నవంబరు విడుదల

వివరాలకు :
శ్రీ జగదీశ్ ఫిలిమ్సు,
ఆరమ్మ రోడ్డు,
కీల్ పాక్ - మదరాస్.

విశ్వమోహిని

విశ్వమోహిని పాటలు విని మీరు హాయి హాయి అంటారు
విశ్వమోహిని నర్తనలు చూచి తన్నయ్యతాతారు
విశ్వమోహిని కథ చూచి ఏమిలోకం అంటారు
విశ్వమోహిని ఆదర్శం చూచి యిదే జీవనసఫలత అంటారు

నర్తన : శ్రీ కులకర్ణి శ్రీనివాస్, బి. ప.

పాపము పుట్టుక!

పాపమునకు ముగ్ధ పండులకు పుట్టుకలో ముగ్ధులేవు. కాని ఆచరణములో ఇది ఏరీతిగా
బాధను కలిగించి, గాయపరుచునో మన మెఱుంగుదుము. —RICHTER

మినర్వావారి సాంఘిక చిత్రము

భరోసా తేక నమ్మిక

BHAROSA

ప్రేక్షకులు : సోహరాజ్ మోడి

నటీనటులు : చంద్రమోహన్, నర్సారా అహటార్, మహాజర్ ఖాన్, శీలా,
మాయ, నవల్.

11-10-40 లేడి శుక్రవారము నుండి

స్టార్ టాకీస్ లో

3-వ వారము

అపాయము!

‘డెటోల్’తో శుభ్రపరచుకొనుము!
ఎల్లప్పుడు ప్రవాదమునకు ‘డెటోల్’తో
దళాపిదముగా నుండుము. కొంచెము కోసి
కొని పోయినను క్రిములు చేరి వివర క్ష
మేర్పడవచ్చును. అయితే ‘డెటోల్’
క్రిములను వెంటనే సంపును. చర్మమునకు
చెరువు చేయదు - విషపదార్థము కాదు.
ఎల్లప్పుడు సంతోషమొనరి గాయము
లు తగిలిన నంటనే వానిని పూయుదు.

అట్లాంటిక్ (ఈస్టు) లిమిటెడ్
20/1, ‘డెటోల్’ రోడ్, కలకత్తా
(ఇంగ్లండులో చేయబడినది)

‘DETTOL’
THE MODERN ANTISEPTIC

ఆంధ్ర దినపత్రిక చందా   ఆంధ్ర వారపత్రిక

6 నెలలకు ...	రు. 12-0-0	సం చందా	రు. 4-0-0
12 నెలలకు ...	రు. 24-0-0	సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడదు.	

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, నెం. 7, తంబుకెట్టిపేడి, మద్రాసు.

కావలెను
మంచి వస్త్ర గుడ్డలు, నూలు గుడ్డలు, చీరలు,
ఉన్ని గుడ్డలు అమ్ముటకు రూ. 100/- లు నెల
జీతముమీద ఏజెంట్లు కొనవలెను. తక్కువ వల,
చక్కని వాడెత్, ఉచిత కాంటింటు వ్రాయండి.
Golden Eagle Knitting, Ludhiana.

తెండరు నోటీసు సవరణ
ఈ నెల 7, 8 తారీఖుల ఆంధ్ర పత్రికలలో
ప్రచురించిన తెండరు నోటీసులోని తెండరుపత్ర
ముక్క కోడ్ నెం. “ఆరుగోలను - ఓగిరాల
కోడ్ నెం. బదులుగా “తెలప్రోలు - ఆరుగోలను
కోడ్ నెం.” అని చదువవలయును.
విలకలపూడి.   శ్రీ. కె. ముఖర్జీ,
9-10-1940   జిల్లా జోడ్డు ఇంజనీయరు.

అమ్మకము లేక బాడుగ
రీటింగ్ ఆర్. సి. పి. అండ్ సింథెటిక్స్
బాక్సులలో పెట్టు-ఆర్. సి. పి. జి. 80
ఫిటేబుల్ మోడెల్స్, జనరేటింగ్ పెట్టు,
గ్యాస్ రీటర్, క్యాబిన్ ఇంకా యింక
సినిమా పరికరాలు అమ్మకం ఉన్న గాని
లేక బాడుగ గాని కొరకును.
★
మరతులకు :
చమరియా టాకీ డిస్ట్రిబ్యూటర్సు
మదరాసు.
తిరుచ్చినాపల్లి - రాజమండ్రి.

ప్రకటన
ఈ ఆంధ్ర దిన, సచిత్ర వార్త, భారతీ మాస
పత్రికలను జమ్మలమడుగుపట్టుమున వారి స్వంత
బాధ్యత వై విక్రయించుటకు శ్రీమంత్రి. రామ
కామ్రాజ్ గారిచే, మెస్సర్స్ భూపాలం వెంకట
సుబ్బయ్య శ్రేణి అండ్ బ్రదర్స్ వారి ను వ్యాప్త
చందరగ 10-10-40 లేడి మొదలు నియమించి
నామని తెలియజేయడమైనది.
మేనేజరు.

రైల్వే రాకపోకలు
సెంట్రల్ నుం. యన్. యం. రైల్వే.
పండ్లపేట బయలుదేరుతేలే వచ్చుతేలే
‘లక్ష్మీ’ మెయిలు రా. 7 0 ఉ. 7 40
గ్రాండుటెంకు ఎక్స్ ప్రెస్. 7 40 రా. 6 55
పూర్వీ ప్యాసింజరు రా. 8 20 ఉ. 10 45
కొరత ప్యాసింజరు మ. 12 30 మ. 8 10
బొంబాయి మెయిలు రా. 8 55 ఉ. 5 55
బొంబాయి ఎక్స్ ప్రెస్ ఉ. 8 20 సా. 5 50
రాయచూరు ప్యాసింజరు ఉ. 9 25 సా. 8 45
రేణిగుంట ప్యాసింజరు — ఉ. 9 40
రేణిగుంట ప్యాసింజరు — రా. 9 45
తెన్కూరు మెయిలు రా. 9 30 ఉ. 6 10
తెన్కూరు ఎక్స్ ప్రెస్ మ. 12 55 మ. 2 5
తెన్కూరు ప్యాసింజరు ఉ. 6 25 రా. 8 2
తెన్కూరు ప్యాసింజరు రా. 9 40 ఉ. 5 50
కోలాపూర్ ప్యాసింజరు మ. 1 0 మ. 1 55
కొల్హాపూర్ ప్యాసింజరు సా. 5 30 —
అక్కోణం ప్యాసింజరు సా. 6 30 —
యన్. వి. రైల్వే సెంట్రల్
మలబార్ ఎక్స్ ప్రెస్ రా. 8 5 ఉ. 7 25
కొచ్చి ఎక్స్ ప్రెస్ రా. 7 10 ఉ. 8 31
ఎగ్జూరు
ఇండోనీషియా ఎక్స్ ప్రెస్ రా. 9 0 ఉ. 6 55
మెన్కూర్ ప్యాసింజరు ఉ. 7 30 రా. 7 5
తిరువేండ్రం ఫా|| ప్యా|| రా. 9 40 ఉ. 6 5
కార్పొరేషను
తిరుచినాపల్లి ఎక్స్ ప్రెస్ రా. 10 15 ఉ. —
తిరుచినాపల్లి ఫా|| ప్యా|| — మ. 2 55
తిరువేండ్రం ఎక్స్ ప్రెస్ రా. 8 15 ఉ. 7 5
కమల్ గుడి ఫా|| ప్యా|| ఉ. 11 35 మ. —
,, (నెం. 25) ,, — ఉ. 7 50

మిత్ర కృత్య స్త్రీ
గుప్పిట పెట్టండి.
కలకత్తా లాంపు
కొనండి.
వై. డి. నన్ డి. కో,
20 నెం. కె. కె. కో,
మదరాసు.
డిస్ట్రిబ్యూటర్లు కావలెను.
ప్రాక్టెల్ - రిలయన్స్ ఎలెక్ట్రికల్ ఇన్
ప్రైవేట్ కంపెనీ, రాజమండ్రి.

'నివాళి'లో నటించిన కుమారి నానంది

టాకీలు కూడా కావాలే

(కొడవటిగంటి కుటుంబరావు)

కాస్త విశాఖపట్టిలో మానవత్వముతో కావ్యం అనే పదం బాకిచ్చితాలి వర్తించగలగు కుండని యిద్దరును గురించుచున్నాడు.

అంతేకాదు, మన బాకిలలో కావ్యరసం ఎంతవరకు లోపించిందో అంతవరకు మన బాకిలు విధిగా లోపమయ్యిందే.

అయితే ఒక సంవత్సరం కాలమునకు, ఒకనాటి కావ్య మనం కావ్యంకంటే అపరాధమయ్యింది. కానీ, నాటక ప్రదర్శనాన్ని పట్టుకుని కావ్యం అపరాధం. అటువంటిప్పుడు బాకిల కావ్యం అనవలసిన అగత్యం ఏముంది?

నివాళికి నాటక ప్రదర్శనలో ఉన్నట్టే ఇక్కడ కూడా పాత్రధారణ అంగీకరించుకొని నయనా, రంగాలంకరణలూ ఉన్నాయి.

అయినప్పటికీ అనేక కారణాలవల్ల చిత్ర నిర్మాణం నాటక ప్రదర్శనానికి కంటే గంభీర ప్రచారణానికి ఎక్కువ సావధానం కలిగి ఉంది. ఆ కారణాలు సంక్షిప్తంగా వివరిస్తాను.

(1) నాటక ప్రదర్శనం మాత్రా కావ్యంకంటే ఎక్కువ అంతరాయం నాటకంకంటే ఎక్కువ ప్రారంభమయిందీ పుస్తకంగా తెలుసుకోవచ్చును.

నాటకానికి ప్రత్యేక సినిమా స్క్రీన్లు లేవు. బాకిలలో ఆధారభూమి నేల తప్ప స్క్రీన్లు ప్రత్యేకమైనవిలేవని వినవచ్చు.

(2) ప్రేక్షకులు నాటకంలో ఉన్న గొప్పతనానికి తన గొప్పతనాన్ని తోడిస్తాడు; ఒక్కొక్కసారి తన గొప్పతనం కంటే నాటకంకంటే గొప్పతనాన్ని ముగిసేవరకు. సినిమా కంటే తేలికగా తన గొప్పతనాన్ని చిత్రీకరించుకొని గొప్పతనంకోసం ఆనందించి తన వ్యయంగా ఆడుగుపడతాడు.

(3) ప్రేక్షకులు నాటకానికి ప్రేక్షకుడికి మధ్య పూజారిత్వం కనీసం సినిమాకంటే ఎక్కువ.

యెప్పుడూ, అటువంటి పూజారిత్వం యావత్తు దేశాన్ని ఆవరించుచుంటుంది. ఈ దైత్యులు చేసే పని మానవత్వం అని ఎక్కువ దర్శకత్వం గాని దాన్ని "ప్రస" అనటానికి ఎక్కువ అనకాళం లేదు, నటుడు ప్రేక్షకుని చేసే "ప్రస" అనిపించుకున్నట్లు.

ఇక ఈ మాత్రం కావ్యనిర్మాణంలో ఈ కుటుంబ రాజకీయ వివాదాల నేరయ్య అంటే, సినిమా కంటే చాలా, రంగంకంటే, అందులో కలిపి నాటకం. దైత్యులను పైంటుకొని భావించవచ్చును; ప్రావీణ్యమును ప్రకాశం పరుస్తాడు. మూడోమూడు మూలలను అనుభవించవచ్చును; అట్లు దైత్యులూ, కామరా మాట, సాంఘికజీవన మొదలయినవాళ్ళంతా కంటే జీవన్ముఖం, ప్రేక్షకులను, తేలికగా మనం ఇక నటులూ తిరిగివచ్చి అన్యాయం!

అంతే— "తన పాత్రను మనోవిధంగా పోషించి మాతాం!" అనుకునే స్వేచ్ఛ— అధికారం— గొప్పతనం కంటే ఎక్కువ. ఒకటి విధమైనా గానీ ఒక కావ్యం అన్నది చేతికివచ్చినట్టే. అందులో ఎన్నికలప్పుడు దీనిపోయినవో, ఎన్నికలూ దాని జరిగినవో, ఎన్నికలూ అంతకాలం సంప్రదించుకుంటే—

ఒక్కటే తేడా: మామూలు పుస్తకానికి అమృతపరిచం ఎంత ముఖ్యమో, సినిమా పరిచం చిత్రానికి అంతకంటే చాలా రెట్లు ముఖ్యం. ఈ చిత్రంలోకి దిగిపోతే కావ్యం యొక్క లక్షణాలన్నీ పోతాయి. ఇక అంతా ఇంకా మూలాధారం స్క్రీన్లపైకి అది రావడానికి నిజమైనకవినిజమైన సాహిత్యవేదకుడు—అయితే అలాంటి ఈ కుటుంబ సంఘం అనవలసినట్లు.

'భారోసా'చిత్రంలో నటించిన కుమారి మాయ

సినిమా పుట

ఇకగా జీవించి చచ్చిపోయిన ముందుగా మనం కాస్త పాదరేఖ తీసి చిత్రం గురించి కొన్ని ముఖ్యవిషయాలు మనం చేసుకుందాం. చిత్రం కావ్యం కావ్యంగా, దాన్ని బాగా చెప్పుకుంటున్నా, చాలాకాలంగా చేసిన అరంజీ సంఖ్యలో—అక్షర చిత్తరంగా— పది కోట్లకుంటుంది. ఆ కారణంవల్ల దాన్ని సుమారు 20 లక్షలమందికి నచ్చేవరకు చూడగలిగి మరీ తయారుచెయ్యాలి. మామూలు పుస్తకాలకంటే అధికంగా తయారుచేస్తారు, అయ్యి ఖర్చులు అప్పుపెట్టి ఓవెయ్యిలక్షలకంటే, అయ్యిలక్షల అయ్యి, మిగిలిన పందారం చెయ్యటానికి లేదు!

అవిధంగానే—ఇవాళ, పంటనే, మన పుస్తకం చదవకపోతే చదవకపోయినా లే, ప్రేక్షకులవారూ పనికివచ్చేటందుకై నా రాసి అయ్యేతాం!" అని పుస్తకం తయారుచేసే ధోరణిలో చిత్రం తయారుచెయ్యటానికి అనంత విలువలు.

ఈవిషయాల మనసులో ఉంచుకుని స్క్రీన్లపై రాసేవాడు ఎటువంటివాడై ఉండాలనేది నిర్ణయించాలి.

ముందు ఇతర ప్రకటనలే అభిరుచి నూటికి తొంభైకొన్నింటికి సులభంగావ్వగానూ, రుచిగానూ ఉండేలా; కేవల చిత్రం చూడకలిసివచ్చే ఈ హాండ్ తొమ్మిదిమందికి గమక. ఇతనికి పాండిత్యపరమైనా ఉంటే దాన్ని చిత్రంలోకి రానివ్వరాదు; చిత్రం చూసేది పాపము కనక.

ఈ పై చెప్పిన విధంగా స్క్రీన్లపై రాసేవాడు తన సంస్కారాన్ని గాని విజ్ఞతనుగాని ప్రదర్శించుకోవటానికి అతనికే దొరకనివాడై పోతున్నాడు. కేవలము ఈ ఒక్క కారణంవల్ల దేశంలో—కనీసం మన ఆంధ్రదేశంలో— ఆచారానికంటే ఒక ధురభిప్రాయం ఏర్పడింది: స్క్రీన్లపై రావటానికి కవి పనికిరాడనీ,

శాంత బాలనాగమ్మలో బాలనాగమ్మ గాంధీసంగీత; మిస్ చలం, మిస్ శాంత

చిత్రం కావ్యం కాదనీ, అందులో కావ్యలక్షణాలు ఉండరాదనీ!

ఈ దుర్భిప్రాయం ఈనాడు ఎంత దూరం వెళ్ళిందంటే ఒక్క సాహిత్యవిషయంలోనే కాక సంగీతం, చిత్రలేఖనం, సంబంధించిన విషయాలలో కూడా ఉత్తమ కళాగర్థి కళాకారుల విచిత్రాలూ పాల్గొని పూటానికి ఏమైనా పిలువలేదనీ నిర్ణయించారంటే, పరిణామించింది. దానికి తగినట్టే ఎక్కడా సాహసించి ఒక సుపరిచి సాహిత్య పరిజ్ఞానం, గాంధీజీ, కళాకారుల సినిమాలోకి తీసుకురాగానే అందుకు తగిన అవకాశం కలుగుతున్నది!

ఈ పరిస్థితిలో ఉత్తమ కళాగర్థి అదే రాజీమాలు కలవాటికి సినిమా, కళలను నాక సం చెయ్యటానికి వచ్చివారి పుస్తకం కావటం లో వింత ఏముంది? సినిమాకళ ఉత్తమ కళ అయినట్టు అందరికీ సహజంవలెగా ఉండే ఇతర కళల కంటే అనాదరం కలుగుతుందా? లే, జుర్రా మాత్రంకోసం సినిమాకళ గుర్తు పోవలసి వస్తున్నదా?

రెండో అభిప్రాయం ప్రచారంలో ఉంది "మీ పాండిత్యం ఎంతికి కావాలి? మిగతావని బాగర్తగా పోయిందంటే పట్టి పాత్రం చెయ్యండి మాకు కావాలింది పక్కరితనం!" అని ప్రావీణ్యంపై నిబంధించి చెప్పేవాళ్ళు. ఇది దుర్భిప్రాయం. దీనికి అవగతించక అయినా ఆధారంలేదు. సంగీతంలో ప్రవీణుడైన వాడు పాటలకూర్చితే రసజ్ఞులు కొద్దిమంది అందించగలరు. తానెవరో గానకాలం ఏమైనా మూలవాడు మూలకే దైత్యులయితే ఇంకా చాలామందికి నచ్చుతుందా? నాంది కథకుడు కథరాస్తే కొద్దిమందికి కాని అర్థంకాదుకనక బరికి ఉన్న కథల పులిగి అనవచ్చును. పులి కథకుడా కథారాయణనాదేకే కథారాయణ చిత్రం తయారే సినిమాకళ తీరమందా? ఇంతకంటే మాధుర్యం ఉంటుందా? అనాటి అనేట్టు అది ఇది నిజంగా ఆధారంలేదు మాధుర్యం కాదు. మన కళలను రాసు రాసి అదిగా అభివృద్ధిపరచవచ్చు. ఒక ఉత్తమ కళాగర్థి మహాత్మా స్వేచ్ఛగా ఉండి అది కొద్దిమందికి మాత్రమే నచ్చుటం లో

కళా సంప్రదాయం కొంతవరకు తేకపోతేను. కాని కొద్దిమందికి మాత్రమే నచ్చుటని పట్టుబట్టి రచన చెయ్యటం అనే కళా సంప్రదాయం! ఎవరికి అర్థం కావడం దనీ, ఇరవై ఒక్కో కళా బ్రహ్మలో వాళ్ళకి విస్తరించి రాసున్న సాహిత్య మూలాలకి ఎంతో ఘనత చేపాడుతున్నా ఈ ధోరణి! కళ అనేది ఎక్కడ ఉంది? ఇవాళ ఇద్దరి కళ్ళమీద మహాత్మా స్వేచ్ఛ భావం నిజంగా రసాత్మకమైతే చేసిపాటికి ఇరవైమందికి అర్థం కావడం ఉండగలదా? దీనికి తోడు పాండిత్య ప్రదర్శన! పాండిత్య ప్రదర్శనానికి విషయం ఉండవచ్చుగాక, అది కళా ప్రదర్శనం మాత్రంకాదు అది వ్యక్తి ఘనత తెచ్చే రసాత్మక సాధనం. అందుకనే ఈ నాడు మన సాహిత్యం ఏమిటంటే పుస్తకాల పేర్లు చెప్పకక్కర్లేదు— గొప్ప రచయితల పేర్లు నాలుగు చెప్పేస్తే చాలు. సంగీతం చిత్రాలూ మాదా అదాలోనే ఉన్నాయి. ఈనాడు మనం ఆరాధించే కళలకి తేలిక ప్రయోజనం ఏమిలేదు, ఈ కళా కారులను ఆకాశానికెత్తటం.

సినిమాకళకు ఉండగా ఉండవలసింది, ఈ సాహిత్యకళ, ఈ గానకళ, ఈ చిత్రకళాకావు నన్నడిగితే, సినిమాకళ, ఈ కళలను ఉద్ధరించటానికి వచ్చింది.

ఇరవై లక్షలమందికి చూసించవలసినట్టేటప్పటికి అనుమానాస్పదమైన ప్రయోజనం కళా, కాతాల్లోకి—సమాగం గల కళా వివరణ పోయింది. పదివేలమంది సభాసభల ఎదుట లేచి నిలబడి ఏ ఉపవాదమైనా సోదీ ప్రారంభించగలదా? సంగీతంకూడా అంతే ప్రేక్షకులను నిలబడి ఏదిపాడినా సంగీతం అయింది—పాడినా పాడినా ఉండనే ప్రభావాలిఉంటే. సినిమాలో వంద సార్లు రికార్డ్ చేసి పేజీకోసం పాడవలసి వచ్చేటప్పటికి గాంధీజీ కంపనం ప్రతి పురానికి సరియైన ప్రయోజనం ఉండేంతవరకు వచ్చింది. నటుడు కూడా ప్రేక్షకుని వాడ

వస్తోంది! వస్తోంది!!

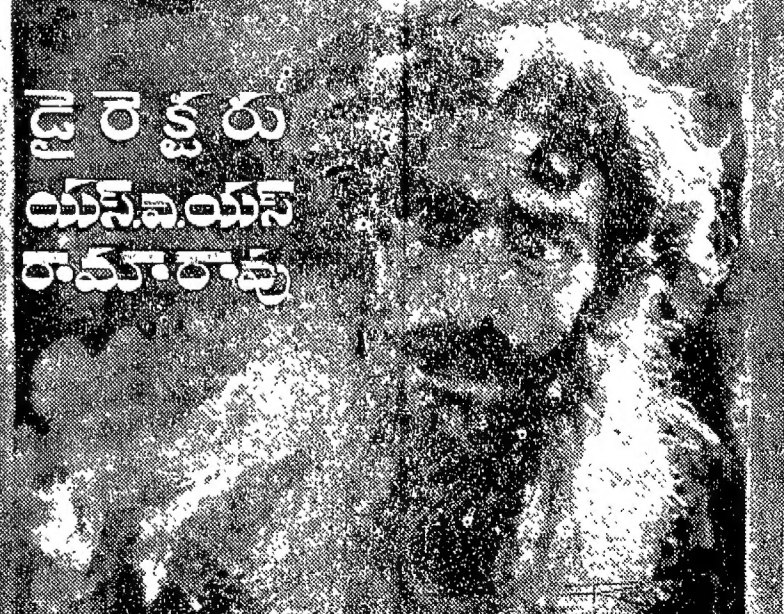
మాటింగు పూర్తి కావచ్చింది

Rajeswara Rao
Munjuluri Chelam
Lakshmi, V. B. K. Raju, Ghatak, Parabrahma, Sastri, Venkatramangam, Varalakshmi, Vijaya, Ramadevi, Gopalam, Santha, Vimala.

మాయల మేరాలి
or
GANGA NAG
MAYALA
MARTHY

మిస్. చలం, ముంజులూరి రాజేశ్వరావు
అక్కియ్య పరబ్రహ్మచారి, వై.కె.ఆర్.గంగం
కాంత, వజ్రయ్య గి.వాలెం, పరలక్ష్మి, విమల
DIRECTION - S. V. S. Rama Rao

No. 3, GANGAYAMMAN ST.,
ROYAPETA, MADRAS.

ప్రపంచ ఖ్యాతిచెందిన సిసీమా తారల సలహాననుసరించండి...మీ శరీర సౌందర్యమును లక్సు టాయిలెట్ సబ్బుతో వృద్ధిపరుచుకొండి

'ఎందు కిందరు స్త్రీలు చర్మ సౌందర్యమును గూర్చి శ్రద్ధ వహించరు? నేనెల్లప్పుడూ లక్సు టాయిలెట్ సబ్బునే వాడెదను. చర్మమును నునుపుగాను, పరిశుభ్రముగాను ఉండుటలో ఇది శ్రేష్ఠమైనది. మీరు కూడా ఎల్లప్పుడూ లక్సునే వాడుడు!'

మెడలిన్ కెరాల్.
పారమాంట్

అందముగల సిసీమా తారలందరూ తమ చర్మ సౌందర్యమును ఎల్లు కాపాడుకొందురు? ఉండేక పూరితమైన వాతావరణములో కంటికి బాధకలిగించే మెరుపు దీపముల అఖండ ప్రకాశములో వారముల తరబడి, నెలల తరబడి పని చేయుచుండుదురు. కాని తెరపైని వారి ముఖములు పెద్దవిగాచేసి చూపినపుడు వారి చర్మ సౌందర్యములలో ఎప్పుడూ ఒక దోషముకాని, మరకకాని కనబడదు.

నిరపాయకరమైన చర్మ రక్షణ:

దీని కంతకు కీటుకు ఒక్కటే. నూటికి తొంభైమంది సిసీమాతారలు లక్సునుపయోగించి తమ సౌందర్యమును కాపాడు కొందురు. వారందరికీ లక్సు సబ్బు శ్రేష్ఠమైనదని తెలుసును. దీని నురుగు చర్మ రంధ్రములగుండా లోపలికి జొచ్చుకొని సౌందర్య భంగకరమైన మలినమునంతయు తొలగించును. అందువలననే లక్సు సబ్బును దావాపు అన్ని గొప్ప సిసీమా స్టూడియోలలోనూ వాడుచున్నారు.

ప్రఖ్యాత సిసీమాతారల సనుసరించండి! విడవకుండా లక్సు సబ్బు నుపయోగించి చర్మ సౌందర్యము కాపాడుకొండి! ఈ సబ్బు నుపయోగించి చర్మమునకు చెరుపు కలిగించే మలినమును తొలగించుకొండి! లక్సు సబ్బును వాడినట్లైతే మీ చర్మము ఎంత నునుపుగాను, పరిశుభ్రముగా ఉంటుందో మీకే తెలుస్తుంది.

ఇండియాకు ప్రియమైన సువాసన.

లక్సు సువాసన హిందూ దేశములో అందరిచేత పొగడబడినది. తొమ్మిది రకముల సబ్బులలో మీకు ఎక్కువ ఇష్టమైన సువాసనగల సబ్బును కోరుకోమని 5,400 మందిని అడుగగా వారు లక్సు సబ్బును కోరుకొనిరి. వారు లక్సు వాసన ఉత్సాహకరముగా ఉండుటవలన దీనినే ఏరుకొనిరి. విడువకుండా లక్సునే వాడుడు. దీనిని వాడి మీ చర్మ సౌందర్యమును కాపాడుకొండి. దీని సువాసన వలన ఉత్సాహము కలుగును. మీ సౌందర్యము వృద్ధిపొందును.

'లావణ్యములేని చర్మముతో కృత్రిమదేశం? ఈ లక్సు సబ్బును ప్రతిరోజూ ఉపయోగించుటవలన నాచర్మము ఎంతో పరిశుభ్రముగాను, పూర్వరేఖలవలె ఎంతో మెత్తగాను, ఉంటున్నదనే విషయం చాల సువర్ణరాలుకొందటే నాకు తెలిసినది. నా సలహాదినండి. ప్రతిదినము లక్సు సబ్బునే వాడండి.'

క్లాడెట్ కాల్ బర్.
పారమాంట్

ఇంపైన సువాసనగల
తెల్లని సబ్బు

లక్సు టాయిలెట్ సబ్బు

గంటల పంచాంగం

శ్రీనికృష్ణ నం! ఆత్మముజ్జ్వలుద్వానా? అక్టోబరు 12 శనివారం

ఆంధ్రపత్రిక

1940-వ సం! అక్టోబరు నెల 11-వ తేదీ శుక్రవారము

అమెరికా గారి మానము

నేను వార్తాలో కాంగ్రెసు వర్గం గురించి సమావేశమై గాంధీయజ్జ్వలుద్వానా నాయకత్వమున కర్తవ్యమును నిర్వహించుచున్నది. ఇది కడ సారి వర్గం గురించి సమావేశము గావచ్చుననియు, కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు సూచించినాడు. ఈ నిర్ణయమునకు ముందీ కామన్వెంథలో భారతమంత్రి అమెరికా గారు యేదైన నొక ప్రకటన చేయవచ్చునని తలపెట్టెను. కాని అట్టి చేయియు జరుగలేదు. కామన్వెంథలో మున్న సోరెస్సునగారు భారత రాజకీయ పరిస్థితిని గురించి ప్రశ్నించిరి. అందుకు అమెరికా గారు సమాధానము చెప్పినది "కాంగ్రెసువేదము, ముస్లింలగు గవర్నరులవలె కాంగ్రెసు నిర్వాహకవర్గ విస్తరణమునందు గాని యుద్ధ సమాలోచక సంఘమునందు గాని పాల్గొనజాలమని ప్రకటించిన సం గతి పథ్యంబును తెలిసియే యుండును. అయితే యీ రెండుపక్షములును వేర్వేరు కారణముల నందుకు తెల్లెను. నేను భారతరాజకీయ పరిస్థితిని గూర్చి ప్రస్తుతము చేయవలసిన ప్రకటన యేమియును లేదు." అనిరి.

దీనినిబట్టి కాంగ్రెసు యే కారణములచేత సహకారముచేయుటలేదన ను, ముస్లింలగు సహకారము చేయకపోయినను వైస్రాయలట్టెట్టిన కార్యములు జరిగితిరనని వారీయద్వైత మేమో తెలియదు. జరిగినను జరుగవచ్చును. కాని ఆ సంఘములయొక్క ప్రాతినిధ్యమును గురించి యేమాత్రమును వారు ఆలోచించుటలేదు. భారతదేశ ప్రజానామతిలేకుండ యీ దేశమును యుద్ధమునందు దింపినపుడు వారు సంకల్పించిన కార్యనిర్వాహక సంఘ విస్తరణమును యుద్ధసమాలోచక సంఘమును తదనంతరము గ నేయుండునట్లు చేయబూనిరనినప్రస్తుతము చున్నది. అదివరలో భారతదేశము నిష్ఠానులేకుండ యుద్ధములో దింపినను తరువాతనైనను దేశముయొక్క అంగీకారమును బడయవచ్చును. కాంగ్రెసు పూనా తీర్మానమున గోరినదియే. ఈ దేశముయొక్క యిష్టా యిష్టములతో పనియేమియని ప్రభుత్వమువారు చి మకుట్టినంత మాత్రమైనను కడలక మానము చాల్చి కాంగ్రెసు యేమిచేయును, యేమిచేసినను ప్రతిఘటించలేమాయని ధీమాతోనుండుట మూత్రము సముచితముగాదు. బ్రిటిషు పత్రికలు న్యూస్ పేపర్లును అందు నేవనుపంటివి వ్రాసిన వ్రాతలు బ్రిటిషు అధికారులకు వచ్చుకపోవచ్చును. కాని ఆ పత్రిక యిప్పటికి

రెండుమాసముల క్రిందనే ఆగస్టు 10 వ తేదీన పూనా తీర్మానమునందు దెల్పిన భావములను బలపరచుచు వ్రాసిన వ్యాసము సత్యమును ప్రకటించుచున్నదని వారు తెలుసుకొని యుండవలసింది. వైస్రాయ కాంగ్రెసు నిర్వాహకవర్గ విస్తరణముగాని, యుద్ధ సమాలోచకవర్గ నిర్వాహముగాని ప్రజా ప్రాతినిధ్య సంస్థలకు బాధ్యత గలుగజేయుటలేదని ఆ పత్రిక ఆక్షేపించింది. చివరకు ఆ పత్రిక యిట్లు వ్రాసినది:

"భారతదేశమును సమాధాన పడినయెడల ప్రత్యక్షముగా పైకనన్నాహముల కంతయో లాభము గలుగగలదు. రాజకీయముగా నెంతో లాభము గలుగుట నిశ్చయము. ఏ రోజు గాంధీ తన దేశీయులు స్వతంత్రులైనారని వాయు వార్తాప్రసాదము జేయునో, అప్పుడే మనకు యూరోపులో ను, అమెరికాలోను నూతన వ్యక్తిత్వ మున్నదను. మనకు సామ్రాజ్యకాండ ఉన్నదని మూలభూతకారణము. భారతదేశం ఆ విధముగా తిరగబడి మెడకు ఉరిగా ఉన్నట్లైతే మనము ఏరోపాకు స్వేచ్ఛాస్వతంత్ర్యములను గలుగ జేయవలసిన యుద్ధమును సాగించలేము."

ఈ మాటల యందలియార్థార్థము బ్రిటిషు రాజకీయవేత్తలకు తెలియదనము. కాని భారతదేశము స్వేచ్ఛాగానము జేయుకుండ కుత్సితను నులీలు వేయవచ్చునను ప్రార్థనతోనే కాంగ్రెసు వాంఛితములను తిరస్కరించుటకు బ్రిటిషు పూనాకొనెను. అయితే కాంగ్రెసు యెట్టి త్యాగము ను నై న సిద్ధము గ నున్నది. ఇప్పటికిని బ్రిటిషు సేనమయమున చికాకుపడుచు నుండేము ప్రతినిధిపంతుండ నంచరించు మార్గమునే గాంధీమహాత్ము డాలోచించును. తదనంతరముగ జేయు చర్యలను ప్రభుత్వమువారు తెలుసు విషీంజదరో చూడవలసియున్నది. ఇప్పటికైనను కాంగ్రెసు అదివరలో గోరిన జాతీయ ప్రభుత్వమును నిర్మించుటగో నిష్ఠానులేగు మార్గము. మద్రాసు గవర్నరు జేసి వెడలిన ఎర్నింగుప్రభుత్వ లండనులో మొన్ననే మాట్లాడుచు త్వరలోనే యీ ప్రతిష్టంభము తొలగిపోగలదను నాశనము తెల్పిరి. అందుకు జాతీయప్రభుత్వ నిర్వాహమే సాధనము. ముస్లింలగుగాని మరియొక మత, అల్పసంఖ్యిక సంస్థగానిని తృప్తిపరపవలెనని చేయు ప్రయత్నములతో నీదేశమును చిక్కులు యెక్కువజేసి దరుగాని పరిష్కారము కుదురనేరదు అమెరికా గారు కాంగ్రెసు, ముస్లింలగు సంస్థలు సహకారమును తిరస్కరించిన కారణములు వేసి తలచినను బ్రిటిషు తనచేతులలోని అధికారమును విడుటకు సమ్మతించుట లేదను భావ ముఖ్యత్ర సమానమే యని తెలుసుకొనవలెను. అట్టి భావ పరివర్తనము బ్రిటిషు కెస్టడుగల్లనో అప్పుడే సహకారము సాధ్యము గాగలదు. అందుకుదగిన ఆలోచన లిచ్చి ట్లికైనను బ్రిటిషు రాజకీయజ్జ్వలుద్వానా ననియు, దేశమునందు ఆందోళనమున కవకాశము లేకుండ చేయుదునియు ఆశించుచున్నాము.

మైసూరు పురోభివృద్ధి

లాంగ్లిగారు కాశీలో, ఒకప్పుడు మదరాసు శాసనసభలో మాటలండుచు, మైసూరు దివాన్ సర్ మీర్జా ఇస్మాయిల్ గారిని, కంపెనీ ప్రమోటరుతో పోల్చి యుండిరి. మైసూరు ప్రభుత్వము, కేవలం పరిపాలనా వ్యవహారములతో పూర్వకొనక, పారిశ్రామిక సంస్థలను స్థాపించి

న్యాయముగాజోక్యము గల్గించుకొని పని చేయుచున్నదని ఆతనియొకతాళి. కాని ఇప్పుడు వారట్లని యుండదు. ప్రస్తుత యుద్ధములో నిలువవలెనన్న రాజ్యాపుక్రొత్త ప్రపంచములో గౌరవ ప్రదమగుస్థానమును భద్రపరచుకొనవలెననినచో, ప్రతిదేశమునూడ పారిశ్రామికముగ, బలవంతము కావలసియున్నది. ప్రభుత్వములు బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో సహా యీ విషయమును గుర్తించినవి. దేశములో నకల విధములగు పరిశ్రమలను నెలకొల్పి, ఉత్పత్తిని హెచ్చు జేయుచుటయే, తమ ప్రభుత్వ కర్తవ్యముగ నిడుకొని, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము చేయుచున్నట్లొపి మరీ ప్రభుత్వమునకు వెనక పడుటలేదు. ఇట్టి, జర్మనీలు నేడు ప్రపంచము నంతట ప్రతిఘటించు సాహసించుటకు వారి పారిశ్రామిక శక్తియే కారణము. ప్రాంసు అంత సులభముగ పరిభ్రమింతురు కారణము, ఆ దేశము నందలి ఉత్పత్తి తగ్గిపోవుటయే, ఉత్పత్తిని హెచ్చించుటకు ప్రభుత్వము తగినంత శ్రద్ధపహించక పోవుటయే చాలవరకు కారణమని వేరుగ చెప్పవచ్చులేదు.

అందుచే నర్ మీర్జా యిస్మాయిలు గారు, నేటి దినమున ప్రజాప్రతినిధిసభ దశరాసమావేశమును ప్రారంభించునొదర్శమును నుపన్యసించుచు, మైసూరు రాష్ట్రముయొక్క పారిశ్రామికశక్తిని, సంపదను పెంపొందించు కొనవలసి, ఆవశ్యకతను గురించి ప్రత్యేకముగ వివరించుట యందాశ్చర్యములేదు. పలు వర్తకములుగ వరుసగా అనేకమంది దివానుల మారదృష్టివలనను, హైస్రూపాహనముల వలనను మైసూరు నరేష్టానము అనేక పరిశ్రమలకు నిలయమైనది. అన్నివరి ప్రముఖ మరేసంస్థానమునందు గాని, బ్రిటిషు రాష్ట్రమునందు గాని గనుపింపువు. ఇనుము, సిమెంటు, పూపు, పొగ్గులేను ఎల్లెక్ట్రిసిటీ పరిశ్రమలు ప్రభుత్వమువారిచే న్యాయముగ నిర్వహించబడుచున్నవి. పంచదార, కాగితములు, నూనెలు, కెమికల్సు, మొదలగు పలు రకముల పరిశ్రమలయందు పెట్టుబడి చేసి భాగస్వామిగనున్నది. మరికొన్నిటికి న్యాయముగ బుర్రాము లొంగియు, ఇతరవిధములుగ పరపతి సౌకర్యములు కల్పించియు తోడ్పడుచున్నది. ఇందు వలన లక్షలకొలది ప్రజలకు వృత్తులు కల్గుటయొక్క ప్రభుత్వమునకునూడ మంచి ఆదాయము లభించుచున్నది.

మైసూరు ప్రభుత్వము ఇంతవరకు కాంతినివయములో పరిశ్రమల నెలకొల్పి, అభివృద్ధి పరచుకొనుటవలన, ప్రస్తుత యుద్ధనిర్వహణమున కధికముగ బ్రిటిషుకు తోడ్పడుగలిగి యున్నది. బ్రిటిషు ఆయుధనిర్మాణమున గావలసిన వస్తువులలో చాలాభాగము, మైసూరు పరిశ్రమలు తయారుచేసి యొంగగలవు. ప్రాచ్య ప్రాంతములందలి యుద్ధరంగముల కవసరమగు ఆయుధనిర్మాణవశాశముల గురించి పరిశీలించుటకు ఢిల్లీలో జరుగనున్న సమావేశమును, ఇతర రాష్ట్రములన్నిటికంటెను మైసూరు అధికముగ నుపయోగించుకొనగల స్థితియందున్నది. దివానుగారి విషయమును గురించి అప్పుడే హెచ్చరించుచున్నారు. ప్రజలలో అన్యోన్యభావమును ప్రవర్ధముజేయుట, సంస్థానమునందని ప్రాంతములలోను చిన్నపరిశ్రమలను పెద్దపరిశ్రమలను కృతసాయమునగూడ విరివిగ ప్రోత్సహించుటయే ప్రభుత్వము యొక్క ప్రభుత్వ కర్తవ్యముగ నుండవలెనని ఇస్మాయిలుగారు నిర్వచించిన ఆదర్శము, ఏకగ్రీవముగ నామోదించబడుననుటకు నందియున్నది. చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వమునూడ, ఈ విషయమున మైసూరు ననుకరించినయెడల నెంతో బాగుండును.

భారతదేశమున జాతీయ ప్రభుత్వ నిర్మాణావసరము

పూనా తీర్మాన ప్రాముఖ్యము

భారతమంత్రి ప్రకటనలోని లోపములు

["న్యూస్ పేపర్లును అందు నేవను"]

ఆగస్టు 10 తారీఖు న్యూస్ పేపర్లు అండ్ నేవను పత్రిక ఈ క్రింది వ్యాసము ప్రకటించెను:— బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమునకును, జపానుకును సంబంధించిన తగాదా మన మనస్సులలో అయిప్రముగు భావము నుదయింపజేసెను. ఈ దినము మైసూరు బహిరంగముగా నేమియు చెప్ప సాగనింపకపోయి. పార్లమెంటువారి దీనివయమున రహస్యముగా చర్చించిరి. మనమును మానము దాల్చితిమి. ఆచర్య కలిగించు ఈ నిస్సహాయతను కారణములు పుట్టెనుగా తెలియుచునే యున్నది. ప్రాచ్య భండమున మన తేను మలన రక్షించుకొనుటకు మనము ఒక్క సముద్రాధిపత్యము వాడనే ఆధారపడి యుంటిమి మన సామ్రాజ్యమునకు చేరినందు వలననున్నది. అది బలపరచు మన దేశ పరివర సముద్రము నందును మధ్య భాగ సముద్రమునందును గూడ పోరాడవలసి యున్నది. అట్టితీరుగా, న్యూస్ పేపర్లు దేశములో జనాభా యొక్క సత్తాకటావులచేత తగినంత నేపథ్య ఆవేశములలో ఆయుధము చేయుటకు నీలులేదు. భారతదేశము నందు ఆపరిమితమైన ఆకాశమున్నను మనము ఆయుధశాతమున ఉపయోగించు కొనకపోయి.

1858 సం! సిపాయి కలహము జరిగినప్పటి నుండియు, కొన్ని జాతులు యైక్రబాతులని చెప్పవచ్చు ఆ యైక్రబాతులనుండి మనము వైరుకులను చేర్చుకొనుచున్నాము. 1858 సం! పూర్వము మన నేనవని చేయుచుండగా తొలి పోరాడేముండ నేనను, భారతదేశము మనము జయించుటకు స్పృహను ముగింపజేయుటకు పూర్వోక్తముగా నుండిరియను మనము మరియొక సముద్రాధిపత్యమును మనము వలసియున్నది.

పరిశ్రమలను వృద్ధిచేయవలసిన ఆవశ్యకత

సంకుచిత స్వాధీనకర్తవ్యమునకే గతకాలము నందు మనము భారతదేశములో ముడిపదార్థములు ఉత్పత్తిని ప్రోత్సహించి పరివర్ధకమున నిలత్పాకవలసింది. కృత్రిమకృత మైసూరు పరిశ్రమలలోనినను భారతమున పరిశ్రమలు (హాని ఇండిస్ట్రీస్) యివ్వలసిన స్థానికపరివర్ధన, రహస్య పరిశ్రమలను మేల్కొల్పవలసింది. అయితే యింతసామాగ్రి యింతకు దిగువకి చేయవలసియున్నది. భారతదేశములో లిద్దరము చెప్పవలసియుండుట కదియే కారణము. పరి

అర్థికసరము, కాంగ్రెసు తోడ్పాటు లేకుండా

కొన్ని తెగలవారినిండి దెబ్బకు యుద్ధము చేయు వారు దొరకుడు రచనాబుడజేమి కాని కాంగ్రెసు సహాయమున్నప్పుడే నిరసకల్పముతో పోరాడుచు నుండును వచ్చును. అర్థికసరము కలవారు అధికారులుగా పనిచేయుటకు ముందుకు వచ్చును. కాంగ్రెసు సహాయము లేకుండా లాభించుటదినే కష్టమగువారు నష్టములను ఉత్పత్తి చేయువరును మాటలని జేమి. కాని కాంగ్రెసు మంత్రివర్గము లిరిగి రాష్ట్రములలో అధికారమునకు వచ్చినప్పుడే భారతదేశముయొక్క అర్థిక పునర్నిర్మాణము నీలగును. బ్రిటిషులో కాంగ్రెసులు సంప్రదాయముగా తోడ్పడుట విలక్షణమున కెంత అవసరమో, భారతదేశములో కాంగ్రెసు వారి తోడ్పాటులే అవసరం. దేశములో రాజకీయ కలహములు, సమ్మెలు జరుగుచుండగా ఎప్పుడు సభాగృహమునకు వాస్తవిక జరుగువానిని రాజకీయములలో నభినివేశము కలవారు వేదియుండగా అర్థిక పునర్నిర్మాణము నీలగునను దురభివృద్ధి.

భారతీయులకు కోపకారణము

కాంగ్రెసువారు తమ వరకును తెలిసిరి. తమ స్వాధీనకర్తవ్యమును సంశ్లింపవలెనని వారు కోరుచున్నారు. ఈ దృక్పథ కలవాములో మాటలను చాలాచెడును కలగుచున్నది. తారీఖులను చెప్పకుండా ఎప్పుడో అభినివేశ ప్రతిష్ఠియింపుటా తెలుపలేదు. మనవ్యాసమునకు చెల్లించుటకునడుమనుజరిగవలెనని ఈ కారణములచేత అభినివేశ ప్రతిష్ఠియను భారతీయులనుండియున్నది. మనలో స్వాధీనకర్తవ్యము అనగా ఇండియా డెస్టు అను, మాట అభినివేశ ప్రతిష్ఠింపె యెక్కువ ఇప్పుడెప్పుడైనా ఇది జరుగునని భారతీయులు నమ్మకము. ఇతరల సహాయము లేకుండా భారతదేశము తన్ను వారు రక్షించుకొనుటకు వారిని నిజమైన స్వాధీనకర్తవ్యముండును. యంత్రసహకారమునకున్నప్పటికి జరిగేయు స్వధీనకర్తవ్యముగా నుండగలదు, అనగా తమ స్వతంత్ర్యమును మాటకు పారిశ్రామికశక్తి, అర్థికశక్తి/యుండవలెను. భారతీయు లివిషయమును అర్థముచేసుకొనలేదు. కాని పూనాలో కాంగ్రెసువారు నిజస్థితిని గుర్తించి "విదేశీయుల దండయాత్రలను ఆసాంపజే ప్రతిఘటింప వలెనని గాంధీగారు గాంచింపిన మాచన కాంగ్రెసువారు నిరాకరించిరి. స్వాధీనకర్తవ్య సనగా, తమకు సంప్రద్య ప్రయోగ నిర్వహణకార ముండవలెననియు, తమ గవర్నరులను తామే నిర్ణయించుకొను అధికార ముండవలెననియు, తమ భవిష్య దభివృద్ధికి సాధనములను తామే నిర్ణయించుకొనవలెననియు

(7 వ పేజీ చూడవలెను)

వ్యాఖ్యలు - విమర్శలు

నిన్న ఆంధ్ర ఇమ్మరెప్ప కంపెనీ మద్రాసు మార్కెట్ ఫోర్డును ప్రారంభించిన జరుపుకొని పరిశ్రమ. రాధాకృష్ణగారు యింతో పరానికి పనికివచ్చే మాటలను జేసారు. వారి మాటలను విన్నవారు జీవితాన్ని భిక్షాచేసుకొనాలా వద్దా అనే జిజ్ఞాసతో పడతారంటూ నీలంబేరయ్య చెప్పాడు. చిట్టచివరకు చేసుకుంటే నీలంబేరయ్య, ఆంధ్ర ఇమ్మరెప్ప కంపెనీలో చేసుకుంటేనే మంచిదనే నిర్ణయం రాకపోయింది.

మనం బీదవాళ్ళమే అధ్యాత్మికంగా ఉత్తమ జీవితములకుంటే, మనస్సు అత్త అత్తవైతే ఆలోచించలేము. నిత్యము వారి ఆధ్వర్యంలో భాగమును జీవన మేధావగా గడవాలి అని భట్టిపాపు సామన్యమతముల దిగుట లభించిన భాగ్యమున్న జానుకొని ఆంధ్ర ఇమ్మరెప్ప కంపెనీలో చేసుకుంటేనే మంచిదనే నిర్ణయం రాకపోయింది.

అధ్యాత్మిక సంపదక అత్యాచార్య వివారణ భాగ్యభాగ్యములను సంబంధము లేదనటానికే యెన్నో విచారములకు పాటులై యున్నాయి. ఆలోచన చిన్నవారు జీవితమునందు దిగుట లభించిన భాగ్యమున్న జానుకొని ఆంధ్ర ఇమ్మరెప్ప కంపెనీలో చేసుకుంటేనే మంచిదనే నిర్ణయం రాకపోయింది.

విద్యావంతులైన వ్యాపించివున్న నిరద్యోగిగాని, నిర్వాహకత్వము పోగొట్టుకొనిపోని నిరద్యోగులు నిర్వాహకత్వ పాటుబడతేమో అనిపిస్తుంది. మున్సిల్మన్లకు యీ పట్టులలో సామీపించి నిరద్యోగ యువజనసంఘం అటు పంటిజే. దీన్ని మేము సభ్యులైగాను, అదృష్టము పో అట్లాడి కృతసాయము అయ్యెను గారు అర్థించుచున్నామని మద్రాసుకు వచ్చి

నాను, పారిశ్రామిక కార్యాలకు సంబంధించిన పనులను ప్రారంభించే దరువుకు పారిశ్రామిక కర్మిలచేతావలసిన లిసంహానికే ఉన్నాయి ఒకలక్ష మూలపనం కొనవలసింది ధనమున్న వారికిగతే పోయింది. ధనముండి నిరద్యోగులుగా ఉన్న యువజన విద్యార్థులకు సహాయంతోను యీ పనులను చేయవచ్చు. కాని యింతో ప్రభుత్వ చేయవలసింది. దేశంలో నిరద్యోగం తేలండా చేయాలనే బాధ్యత ప్రభుత్వమేమో ఉంది. ప్రభుత్వం తలపెట్టినప్పుడే యీ సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. మనదేశం యిప్పుడు 40 లక్ష జనాభా గానుండా యొక్క యెక్కువ జనాభానిగూడా భరింపగల రత్నగర్భ అంటారు. అందుకు వేరినందా ఉన్న ఆదవులను బట్టిని ఫలవంత భూములనుగానే దేశంలో ఉన్న మహాదళులకు సాగువలెనంగా ఉండేటట్లు చేస్తే యీ దేశం నిరద్యోగం ఉంటుందా? ఎప్పుడో తెనా మనదేశం జాతీయ ప్రభుత్వం యేర్పడితే గాని యీ ఆలోచనలన్నీ సఫలంకౌవు. అందాకా యీ యువకులచేనే కార్యాలలో ధన సమీక్షలు, ప్రభుత్వం గూడా సహాయం చేస్తూ ఉండాలి.

స్థానిక సంస్థల్లో, మున్సిపాలిటీలలోను సభ్యులుగా ఉన్నవారు ప్రత్యేకంగా కార్య నిర్వాహకాధ్యక్షి నోటిఫికేషన్ మూడునెలలపై పా యియ్యాలిదిన పన్నులు వగైరాలు చెల్లించకపోతే అధ్యక్షిగా ఉండటానికి అనర్హత యేర్పడుతుందని మున్సిపాలిటీల చట్టాన్ని సవరించాలి యామర్మ ప్రభుత్వమువారు ప్రయోగించిన బిల్లు మద్రాసు కాంగ్రెసువారు వారికి నచ్చలేదు. దాన్ని ప్రతిఘటిస్తూ తీర్మానం చేశారు. కావలెనంటే బాడేయ్య కట్టిన తిరువారిత అనర్హత హేతువందే నిధానం సవరించితే బాగుంటుంది. కాని ఈవిషయంలో యింతపట్టు ఉంటుందా, అటువంటివారికి భిక్ష ఒకసాధనంగా ఉండవచ్చు. మనం పోయింతవార మనవాళ్ళు అకర్మణ్య పడతారో అనే తాపత్రయం కొంత తగ్గవచ్చు.

స్థానిక సంస్థల్లో, మున్సిపాలిటీలలోను సభ్యులుగా ఉన్నవారు ప్రత్యేకంగా కార్య నిర్వాహకాధ్యక్షి నోటిఫికేషన్ మూడునెలలపై పా యియ్యాలిదిన పన్నులు వగైరాలు చెల్లించకపోతే అధ్యక్షిగా ఉండటానికి అనర్హత యేర్పడుతుందని మున్సిపాలిటీల చట్టాన్ని సవరించాలి యామర్మ ప్రభుత్వమువారు ప్రయోగించిన బిల్లు మద్రాసు కాంగ్రెసువారు వారికి నచ్చలేదు. దాన్ని ప్రతిఘటిస్తూ తీర్మానం చేశారు. కావలెనంటే బాడేయ్య కట్టిన తిరువారిత అనర్హత హేతువందే నిధానం సవరించితే బాగుంటుంది. కాని ఈవిషయంలో యింతపట్టు ఉంటుందా, అటువంటివారికి భిక్ష ఒకసాధనంగా ఉండవచ్చు. మనం పోయింతవార మనవాళ్ళు అకర్మణ్య పడతారో అనే తాపత్రయం కొంత తగ్గవచ్చు.

చెన్నరాష్ట్రంలో జూపర్ల సంస్కరణాన్ని గురించి ప్రకారముచేసారు చేసిన సాధనలను అప్పటికప్పుడు ఎన్.ఎస్.ఎస్. ప్రతి నిధానంగా పూనాడని వదిలిగా వివేచనగా పుట్టెంగా తెలియదు. మున్సిలండులో చేసిన ఉపహాసంకలన వారి అభిప్రాయం లుడి.

అయినయి, జమీందారీపద్ధతి ప్రజలకు దుర్భరంగావుందని, ఈకాలానికి పనికిరాదని పిరగిగిరించారు. అయితే ప్రకారం చేసినది ఏదీ వారికి భావ్యం వంశిగిరే. 1802 సం! ప్రతి కుటుంబ కుటుంబం కిన్ని పోతాయని, భరణ మల్లి తేస్తే జమీందారీలు అప్పకృతమేమోయిరి అన్నాడు. కాని రైతువారికేం జమీన్లు లంతమోయ్యగా వుండటం వివేకమునీ, అన్యాయమునీ అంగీకరించారు. ఈజమీందారీలన్నీ మోసి కొనివేసి రైతువారికి మాత్రమేమోతేం కిన్ అభిప్రాయం అన్నాడు. నిష్పాక్షికమైన వ్యక్తులందరిలాగే ఎన్.ఎస్.ఎస్. ప్రభుత్వమూడా జమీన్ పద్ధతి పోవవలసిందే అత్యర్థంలేదు.

కాని, 1802 సం! ప్రతి కుటుంబమునీ జమీందారీలు అప్పకృతమేమోతాయన ఎన్.ఎస్.ఎస్. ప్రభుత్వం అనుకున్నాడే తెలియదు. అప్పుడు జమీన్లు మొత్తం రైతులవారికి భరణములకు కొంత కమిషను వరకే పేషును నిర్ణయించారు. ఆ కమిషను ఇప్పటికీ వుంది. దానికి లోను ఆత్మబుంజరుగానున్న భూములను సాగులోనికి తెచ్చి రైతులకిచ్చి, వారికల్ల వచ్చేస్తు గూడా అనుభవించవచ్చు. ఇదిగతే స్వంతిక మతాలన్నాయి. కనుక, జమీందారులు దిక్కులుతో వుంటే ప్రకారం కమిటీ కి భార్యల ఎలనం అప్పకృతం కావవలసిందే. ఇక మిగిలినం లేకపోతే ఎంతో ఆదాయం వచ్చివా జమీందారులు నిలవవు. ఇంతవరకు ఇష్టంవచ్చిన కిన్ని కుటుంబములు చేసుకుంటున్నాను. 1802 నాటి కుటుంబాల లిన్ని పూనాడేమో ఎన్.ఎస్.ఎస్. ప్రభుత్వం కాతేదు, ఎన్.ఎస్.ఎస్. దివాలాలలో రైతులు, రాజ్యాలలో కేటా యి నా రాజ్యాంగవారము కిన్ని పూనాడేమో అనే జమీందారీలకా కిన్ని పూనాడేమో వాస్తవిక ప్రకారం కమిటీగాని భయపడటం అవసరం. ఇక కాంగ్రెసు ముఖ్యధానిగురించి వారు కామించిన ప్రకారంలో ఏమీ విధించలేదు అత్యర్థంలేదు. ఎంతటి ప్రభుత్వమైనా అవిషయం అంగీకరించి తీరాలి.

జుమ్మా లేఖనై పోయాయి. యెటా తీరు పూనా అనే ఆంధ్రసోదీ రాష్ట్రం కొన్ని నెలల నుంచి నిర్వహించుటచేస్తామంటే ఒకాయన. "కొన్ని నెలలనుంచి నిర్వహించడా ఉంటే జయ్యచేయవచ్చు" ఏదో విధంగా తీర్పు ఉపాయం చూడాలి గానీ—

"పగలంతా నిద్రపోతున్నాను లేదీ."

అమెరికాలోని రుమేనియును సోము

(పథుత్వాధికారులు చెప్పిరి.

జమీందారి నమస్క - పభువుగారి అభిప్రాయము

కాంగ్రెసుపక్షాని
కాంగ్రెసు పార్టీవారివై యిట్టి అనుష్ఠాన
ప్రజలకు తపించేదు. పైగా కాంగ్రెసుపార్టీ
మహానాయకులను మహర్షియనియు, మహాను
నియు భారతేశ్వరుని నందిచ్చి ప్రతిగామును
నందించు అపరాధమనుచు వచ్చియున్నది. మరియు
కాంగ్రెసుపార్టీకి చట్టవిరుద్ధముగా ప్రత్యేకముగా
యెడలడను. శ్రీరాజగోపాలాచారిగారు చా
కన్వెన్షన్లకి పనిచేయుచున్నారు. చాలా యుక్తులు
మనచేయుచున్నాడు అతను మంచికలను కలవాడు
గురువైత, కేస భావములను అనుసరించుచున్నా
తీసికొని రాగలిగినాడు. మరియు తనతోడి మంత
లను, సభ్యులను కిలకు అరికొనకుండునట్లు చేయ
కలిగినాడు. నవరత్న కన్వెన్షన్ నును శ్రీరా
గోపాలాచారిగారు మంచికలను చూచుచున్నా
సిగోభూషణముగా మంచి చేయుచున్నారని నమ
నామను అయినవలన కొన్ని విభేదములు జరిగినవల
నామనికభావమున కైదును భంగముకలుగ
కుండునట్లును. ఇందు
యెడలక అతడు హృదయపూర్వకముగా మన
చేయుచున్నాడు, పనులగుడును, రాజకీయవిషయ విష
యములలో రాజకీయముగాను అనుసరించే పను
లనులను బహుశక్తుల సంఘర్షణతో జరిగి
నవియును చేడు.

[illegible]

3 1/2

కృత్రాత్రగి పుష్కరి పరిపాలనముక
 రాజ్యము పొంద నిలసినిగూడ మదరా
 రాష్ట్రము ఋశుశ్రుతినిగి,
 న దు సీ- క శ్రభువు వ్యాస
 చ దు తులం డగా మె గి న
 శ్రుతిగమన వస్త్రుత. అంధ్యవస్త్రాసము
 డేమిమైద్యుగా గానినె మద్రాసు
 రాజ్యంబు విధానము చాల వ్యాప్తము
 జరిగినది పరిగెల్గి శ్రభువు వ్యాసము శైవ్య
 సీతి కుకాగియుచే కౌగై నువాకుపరిపా
 లును కొనసాగించునంద అకనాష్టగా వను
 నానుకొనుట చాల ఆశ్చర్యము కలిగిం
 నును. 7 రాష్ట్రములలో పరిపాలన
 వసుమన్న సుసంగంలగు పూర్వము జన
 నుండి విధానమునకు తాము మరలం
 వస్త్రుత. అది అయిన చెప్పెను.
 ఎన్. ఎన్. డ్రైట్‌బ్లెక్ గారును, ఎన్.
 ఎన్. డౌలక గారును శాశ్వతించిరి.
 ఎఫి సుహృదులమును డ్రైగిని
 వస్త్రుతను వడెను. కాశ్మీరీచే వ్యాప్త భగ్న
 వస్త్రుగారు పార్టీ నానుమగా నెన
 నానులకు ఈవస్త్రుము చరచుడెను. ప్రధా
 నాశ్రమము తినకాదు. మంగుడులు నే
 గారునిగి.

నూహోత్పాదం విరయించుట

[illegible]

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

ఒక ప్రాచీన వైద్యము.

ఈ విధముగానే మంచి సహా
 భారములు పిప్పరించుచున్నవి
 ఉష్ వర్డ్స్ గ్రేప్ వాటర్ బడ్డలను
 బాగుగా రక్షించుచున్నది

WOODWARD'S
GRIPE WATER
keeps baby well

1. WWW.011-811 TEL. W. WOODWARD LTD. LONDON. ENGLAND.

FREE
FRENCH ART PHOTOS
Taken from real lives of young girls in very charming poses. Samples against Re.-/8 - postage stamps with catalogue free.
LONDON COMMERCIAL CO.
(A. P. D.)
Post Box No. 27, AMRITSAR.

కంటేనే వ్యవహార సామర్థ్యమును ప్రశంసించుట

Printed & Published by S. Sambhu Prasad at the Andhra Patrika Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.